МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ТВАРИННИЦТВА ТА ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

ТВАРИННИЦТВО ТА ВОДНІ БІОРЕСУРСИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 105-річчю факультету
тваринництва та водних біоресурсів

7–8 жовтня 2026 року

Київ 2026

ISBN 978-617-8962-18-0 (Print)

УДК 636:639.2:338.4:504
Т – 28

Про збірник

У збірнику представлено тези доповідей, присвячені актуальним проблемам і перспективам розвитку тваринництва та водних біоресурсів. Висвітлено результати експериментальних досліджень, оглядово-аналітичні й теоретичні напрацювання, інноваційні технології та практичний досвід у сферах тваринництва, аквакультури, генетики, селекції, годівлі тварин, виробництва і переробки продукції АПК, раціонального використання природних ресурсів та охорони довкілля.

Наукові праці згруповані за такими тематичними напрямами:

- Секція 1. Аквакультура
- Секція 2. Генетика, розведення та біотехнологія тварин
- Секція 3. Гідробіологія та іхтіологія
- Секція 4. Годівля тварин та технологія кормів
- Секція 5. Довкілля та екологічні проблеми
- Секція 6. Інноваційні технології переробки продовольчої сировини, якості і безпеки продукції АПК
- Секція 7. Технології виробництва продукції тваринництва

Матеріали подано у вигляді тез доповідей, що мають проблемно-постановчий, оглядовий, аналітичний, теоретичний, узагальнювальний, експериментальний та методичний характер.

До авторського колективу входять здобувачі вищої освіти, аспіранти, докторанти, науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти, а також наукові співробітники дослідницьких установ.

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ПОДАНО В АВТОРСЬКІЙ РЕДАКЦІЇ.
Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть автори.

Т – 28 Тваринництво та водні біоресурси в умовах сучасних трансформацій : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 105-річчю ф-ту тваринництва та водних біоресурсів (Київ, 2026 р.) / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : НУБіП України, 2026. 342 с.

Відповідальні за випуск: *Кононенко Р. В., Уманець Д. П. Пітера В. О.*

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2026

Київ 2026

ISBN 978-617-8962-18-0 (Print)

UDC 636:639.2:338.4:504
A598

About the Proceedings

This volume presents conference abstracts addressing current issues and prospects for the development of animal husbandry and aquatic bioresources. It covers experimental research findings, review and analytical studies, theoretical contributions, innovative technologies, and practical experience in animal husbandry, aquaculture, animal genetics, breeding, feeding, agricultural production and processing, sustainable use of natural resources, and environmental protection.

The scientific contributions are organized into the following thematic sections:

- Section 1. Aquaculture
- Section 2. Animal Genetics, Breeding and Biotechnology
- Section 3. Hydrobiology and Ichthyology
- Section 4. Animal Feeding and Feed Technology
- Section 5. Environment and Ecological Challenges
- Section 6. Innovative Technologies for Processing of Food Raw Materials, Quality and Safety of Agricultural Products
- Section 7. Technologies for Animal Production

The abstracts address problem-oriented, review, analytical, theoretical, generalizing, experimental, and methodological topics.

The contributors include university students, PhD students, doctoral researchers, academic and teaching staff of higher education institutions, and researchers from scientific institutions.

THE ABSTRACTS ARE PUBLISHED IN THE AUTHORS' ORIGINAL EDITION.
The authors are responsible for the content and formatting of the submitted materials.

A598 Animal Husbandry and Aquatic Bioresources in the Context of Modern Transformations: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference Dedicated to the 105th Anniversary of the Faculty of Animal Husbandry and Aquatic Bioresources (Kyiv, 2026) / National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Kyiv: NULES of Ukraine, 2026. 342 p.

Persons responsible for publication: *Kononenko R. V., Umanets D. P., Pitera V. O.*

© National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, 2026.

Kyiv – 2026

Зміст / Contents

Секція 1. Аквакультура / Section 1. Aquaculture **12**

Бондаренко Л. В. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ РАКОПОДІБНИХ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ АКВАКУЛЬТУРНОГО ВИРОБНИЦТВА **12**

Вербельчук С. П. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПРІСНОВОДНОЇ АКВАКУЛЬТУРИ ЖИТОМИРСЬКОГО ПОЛІССЯ **15**

Вогнівенко Л. П., Потась О. А. АКВАКУЛЬТУРА **17**

Вознюк К. Ю., Бех В. В. ПОЄДНАННЯ ЖИВОГО ТА СУХОГО КОРМУ ЯК СПОСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ РОСТУ КРЕВЕТОК MACROBRACHIUM ROSENBERGII **20**

Дробот Е. І. КОРОТКОТРИВАЛЕ ЗБЕРІГАННЯ ГАМЕТ КОРОПА ЗВИЧАЙНОГО (CYPRINUS CARPIO L.) ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ ШТУЧНОГО ВІДТВОРЕННЯ **22**

Ільченко М., Шаферівський Б. ОСОБЛИВОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ВИКОРИСТАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОМА КРЕМЕНЧУЦЬКОГО ВОДОСХОВИЩА **25**

Клунок І. О., Охріменко О. В. СУДАК ЯК ОБ'ЄКТ ПРОМИСЛОВОГО ТА ЛЮБИТЕЛЬСЬКОГО РИБАЛЬСТВА **28**

Ковбаса М. Г., Марценюк В. П. ДОСВІД ВИРОЩУВАННЯ КЛАРІЄВОГО СОМА У ПОЛІКУЛЬТУРІ З КОРОПОМ **30**

Кононенко І. С. БІОТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ШТУЧНОГО ВІДТВОРЕННЯ ТА РАННЬОГО ОНТОГЕНЕЗУ ПРІСНОВОДНИХ РАКІВ В УМОВАХ ІНДУСТРІАЛЬНОЇ АКВАКУЛЬТУРИ **33**

Корецький В. Д., Кононенко І. С. ВПЛИВ ВІТАМІННО-АМІНОКИСЛОТНОГО КОМПЛЕКСУ «ЧИКТОНІК» НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ШТУЧНОГО ВИРОЩУВАННЯ *PROCAMBARUS CLARKII* **36**

Корж Б. Є., Охріменко О. В. ІНВАЗИВНІ ВИДИ БИЧКОВИХ (GOBIIDAE) ДНІПРОВСЬКИХ ВОДОСХОВИЩ **39**

Марценюк А. В., Бех В. В. АРКТИЧНИЙ ГОЛОЛЕЦЬ – ПЕРСПЕКТИВНИЙ ОБ'ЄКТ АКВАКУЛЬТУРИ **41**

Матюха І. О., Дорошенко В. В., Яременко Ю. Ф., Коваленко В. О., Ільчук І. І., Гриневич Н. Є. ВИПРОБУВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРЕБІОТИКА LEVITA ВИРОБНИЦТВА ТОВ «КОМПАНІЯ ЕНЗИМ» У СКЛАДІ КОМБІКОРМУ ДЛЯ КЛАРІЄВОГО СОМА (CLARIAS GARIEPINUS B.) ЗА ВИРОЩУВАННЯ РИБИ У РЕЦИРКУЛЯЦІЙНІЙ АКВАСИСТЕМІ **44**

Охріменко О. В., Дагуца Є. О. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНТЕГРОВАНИХ МУЛЬТИТРОФНИХ СИСТЕМ В АКВАКУЛЬТУРІ **48**

Пилипенко Д. В., Охріменко О. В. БІОТЕХНІЧНІ АСПЕКТИ ПОЗАСЕЗОННОГО ВІДТВОРЕННЯ ВЕЛИКОРОТОГО ОКУНЯ (MICROPTERUS SALMOIDES (LACEPÈDE, 1802)) В РЕЦИРКУЛЯЦІЙНИХ АКВАКУЛЬТУРНИХ СИСТЕМАХ **50**

Світельський М., Сокульський І., Іщук О., Мамченко В., Слюсар М., ОЦІНКА ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ СТЕРЛЯДІ ЗА УМОВ ВИРОЩУВАННЯ В УСТАНОВЦІ ЗАМКНЕНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ **52**

Страшний О. О., Хижняк М. І. ОСОБЛИВОСТІ РОЗМНОЖЕННЯ ЛИЧИНОК М'ЯСНОЇ МУХИ (DIPTERA: CALLIPHORIDAE) В УМОВАХ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОЩУВАННЯ **55**

Язикова Ж. С., Вовк Н. І. ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАВОДСЬКОГО ВІДТВОРЕННЯ ОСЕТРОВИХ РИБ В УМОВАХ СИСТЕМИ ЗАМКНУТОГО ВОДОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ **58**

Секція 2. Генетика, розведення та біотехнологія тварин / Section 2. Animal Genetics, Breeding and Biotechnology **60**

Ляшенко І. В. METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSING BEHAVIORAL RESPONSES IN DOGS: AN ANALYSIS OF GLOBAL ETHOLOGICAL TESTS **60**

Nahorniuk T., Hlushko Y. GENETIC VARIABILITY ASSESSMENT OF ACIPENSER BAERII FROM FISH FARM "GOLD-FISH" OF CHERNIVTSI REGION **64**

Гончаренко І. В. ГЕНЕТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БУЙВОЛІВ У ПРОДОВОЛЬЧІЙ ТА ЕКОЛОГІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ **66**

Каратєєв А. С., Гиль М. І. ІНДЕКСНА ОЦІНКА ІНТЕНСИВНОСТІ ТА РІВНОМІРНОСТІ РОСТУ ПОМІСНОГО МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ЗА ВИКОРИСТАННЯ ТЕРМІНАЛЬНИХ КНУРІВ ЛІНІЇ MAXGROW **69**

Каратєєва О. І., Люта І. М., Крамаренко О. С., Крамаренко С. С. ВПЛИВ ПРОБІОТИЧНОЇ ДОБАВКИ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ТА ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК **72**

Крамаренко О. С., Крамаренко С. С. АРХІТЕКТОНІКА ТА ЕВОЛЮЦІЙНО-СЕЛЕКЦІЙНІ ТРЕНДИ ЛОКУСУ ESR1 В УКРАЇНСЬКІЙ МЕТАПОПУЛЯЦІЇ СВИНЕЙ: МЕТААНАЛІЗ **. 75**

Кулібаба Р. О. ДНК-ТЕХНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ ТВАРИННИЦТВІ: СТАН, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ **79**

Лухтай О. П., Себа М. В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН У СУХОСТІЙНИЙ ПЕРІОД НА ПОКАЗНИКИ ПІСЛЯОТЕЛЬНОГО ПЕРЕБІГУ **83**

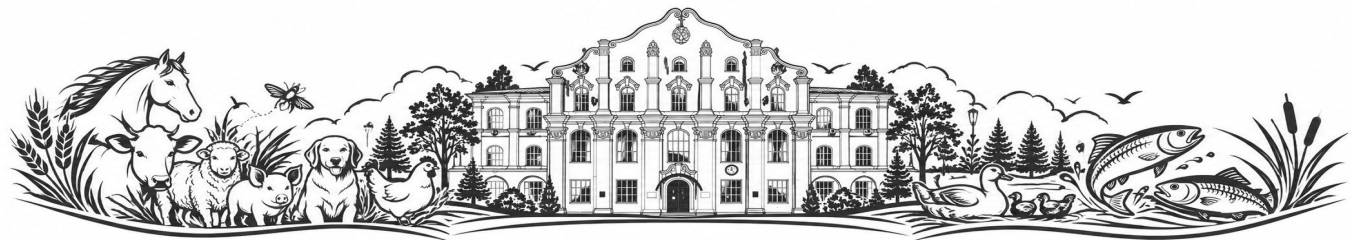
Свириденко Н. П., Кулібаба Р. О. ДНК-МАРКЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СЕЛЕКЦІЇ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ **86**

Хвостик В. П., Бондаренко Ю. В. ОЦІНКА ЯКОСТІ ЯЄЦЬ КУРЕЙ РІЗНОГО ГЕНЕТИЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ **88**

Хмельничий Л. М., Шаповал О. Б. ЗВ'ЯЗОК МАТЕРИНСЬКИХ ПРЕДКІВ ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРОДИ З ДОЧІРНІМ ПОТОМСТВОМ ЗА ОЗНАКАМИ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОХОДЖЕННЯ КРАЇН СЕЛЕКЦІЇ **92**

Хмельова О. В., Яновська О. В., Муквич В. В. МЕТАГЕНОМНЕ СЕКВЕНУВАННЯ В СУЧАСНІЙ ВЕТЕРИНАРНІЙ БІОТЕХНОЛОГІЇ: МЕТОДИ, МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ **96**

Хоменко М. О., Кулібаба Р. О. СУЧАСНІ МОЛЕКУЛЯРНО-ГЕНЕТИЧНІ ПІДХОДИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У СЕЛЕКЦІЇ КІЗ **99**

Шаферівський Б., Ільченко М. ВПЛИВ ПІДБОРУ НА ПОКАЗНИКИ ВІДТВОРНОЇ ЗДАТНОСТІ СВИНОМАТОК **102**

Юлевич О. І. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОБІОТИКІВ BIOPLUS 2B ТА PROTEXIN У ПРОЦЕСІ АДАПТАЦІЇ ТА ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ У ПОРОСЯТ **105**

Секція 3. Гідробіологія та іхтіологія / Section 3. Hydrobiology and Ichthyology 108

Жук С. О., Климковецький А. А. ОЦІНКА ГІДРОХІМІЧНОГО СТАНУ СТАВІВ ТОВ «ЗАБІР'Я» ТА ЇХ ПРИДАТНОСТІ ДЛЯ ІСНУВАННЯ ГІДРОБІОНТІВ **108**

Леуський М. В., Казюк Т. М. СУЧАСНИЙ СТАН ТА СТРУКТУРА ІХТІОФАУНИ КРЕМЕНЧУЦЬКОГО ВОДОСХОВИЩА **110**

Мельник О. О. ДО ПИТАННЯ БІОМОРФОЛОГІЇ ПЛЕЧОВОГО СУГЛОБА ДЕЯКИХ ОСЕТРОВИХ РИБ **113**

Митяй І. С., Шевченко П. Г., Ратушний М. Д., Оксенчук О. В., Бердник Р. М. ГІДРОЕКОЛОГІЧНІ УМОВИ ТА СТАН ГІДРОБІОНТІВ ВОДОСХОВИЩ БАСЕЙНУ СЕРЕДНЬОГО ТА НИЖНЬОГО ДНІПРА **116**

Присяжнюк Н. М. МОРФОМЕТРИЧНІ ЗМІНИ ПАРЕНХІМАТОЗНИХ ОРГАНІВ КОРОПА ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ГІПОКСІЇ **119**

Шекк П. В. ЗМІН ІХТІОЦЕНОЗІВ ПРИДУНАЙСЬКИХ ОЗЕР, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В РЕЗУЛЬТАТІ МАСШТАБНОГО ГІДРОБУДІВНИЦТВА, ТА ЇХ РИБОГОСПОДАРСЬКОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ **122**

Секція 4. Годівля тварин та технологія кормів / Section 4. Animal Feeding and Feed Technology 126

Khodakivskyi I. O., Sychov M. Y. BUTYRIC ACID AND ITS SALTS IN CALF NUTRITION **. 126**

Kriazhevskykh D. S., Otchenashko V. V. DIETARY COBALT LEVEL AS A FACTOR AFFECTING MILK COMPOSITION IN SIMMENTAL DAIRY COWS **129**

Mandryha M. V., Sychov M. Yu. EFFECTIVENESS OF DIFFERENT INCLUSION LEVELS OF ORGANIC ACIDS AND THEIR SALTS IN BROILER CHICKEN DIETS **132**

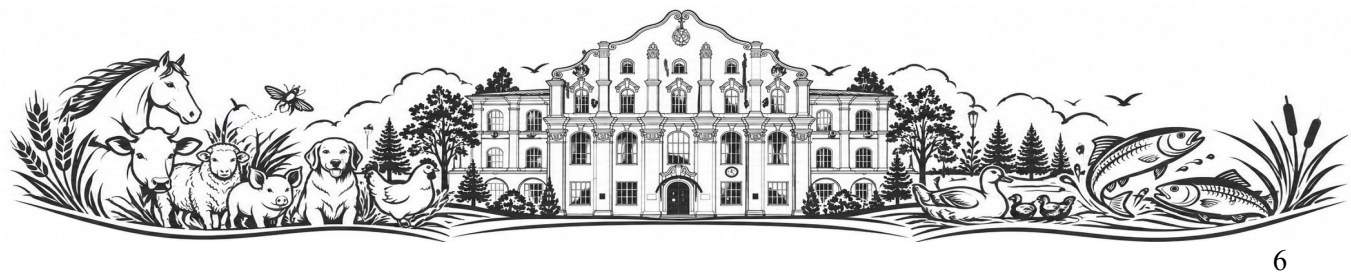
Shylo V. S., Otchenashko V. V. SAME ISOLEUCINE RATIO, DIFFERENT GROWTH: THE ROLE OF DIETARY STRATEGY IN YOUNG PIGS **135**

Баланчук І. М. СУЧАСНІ КОРМОВІ СТРАТЕГІЇ ЗНИЖЕННЯ МЕТАНОВИХ ВИКИДІВ У МОЛОЧНОМУ СКОТАРСТВІ **138**

Бартко І. А., Крижба Д. С., Ясельський В. О., Сіхневич К. Й., Лавринюк О. О. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАМІННИКІВ ЦІЛЬНОГО МОЛОКА У ВИРОЩУВАННІ ТЕЛЯТ-МОЛОЧНИКІВ **141**

Білоус А. М., Ільчук І. І. ПРОДУКТИВНІСТЬ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ЗА ПОЕТАПНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕРНА ГІБРИДНОГО ЖИТА В РАЦІОНАХ **144**

Ільчук І. І., Голубєва Т. А., Боярчук С. В., Пітера В. О., Вознюк Р. Р. ГІБРИДНЕ ЖИТО У РАЦІОНАХ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ: ПРОДУКТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ЕКОЛОГІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ **148**

Ільчук І. І., Сичов М. Ю. М’ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ХІМІЧНИЙ СКЛАД М’ЯЗІВ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ЗА РІЗНИХ РІВНІВ ЛІЗИНУ В КОМБІКОРМАХ **151**

Карасик М. Д., Усенко С. О. БІОЛОГІЧНО АКТИВНІ КОМПОНЕНТИ КЛІТИННОЇ СТІНКИ SACCHAROMYCES CEREVISIAE ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У ГОДІВЛІ БРОЙЛЕРІВ **155**

Курдась П. І., Ільчук І. І. ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЯЄЦЬ КУРЕЙ-НЕСУЧОК LOHMANN BROWN ЗА РІЗНИХ РІВНІВ ВАЛІНУ В КОМБІКОРМАХ **158**

Литюга І. О., Кучкова Т. П. ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ГОДІВЛІ ТА БІОБЕЗПЕКИ КУРЕЙ-НЕСУЧОК КРОСУ «ХАЙ-ЛАЙН» В УМОВАХ ПІВНІЧНО-СХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ **162**

Пітера В. О., Пітера Л. В. ЛАНТИБІОТИКИ ЯК ФУНКЦІОНАЛЬНІ КОМПОНЕНТИ КОРМОВИХ ДОБАВОК **164**

Сичов М. Ю., Ільчук І. І., Осадча Ю. В. ВИСОКОПРОТЕЇНОВИЙ СОНЯШНИКОВИЙ КОНЦЕНТРАТ У ГОДІВЛІ АФРИКАНСЬКОГО СОМА В УМОВАХ УЗВ **166**

Черниш В. А., Отченашко В. В. ПРОДУКТИВНІСТЬ М’ЯСНИХ ПЕРЕПЕЛІВ ЗА РІЗНИХ РІВНІВ ГІДРОЛІЗОВАНОГО ПІР’ЯНОГО БОРОШНА **170**

Секція 5. Довкілля та екологічні проблеми / Section 5. Environment and Ecological Challenges **173**

Ushchapivska T. I., Voitenko L. V., Prokopchuk N. M., Abarbarchuk L. M., Panchuk T. K., Kravchenko O. O. SHORTCOMINGS OF SURFACE WATER MONITORING IN THE CONTEXT OF THE EU NITRATES DIRECTIVE **173**

Андросович М. І. ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМ ЯК УМОВА ЕКОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІЙ **177**

Боровський О. М. ВОДНО-БОЛОТНІ ЕКОСИСТЕМИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА **179**

Бохан Ю. В., Кормош Ж. О. КОМПОЗИТНИЙ БІОСОРБЕНТ НА ОСНОВІ ХІТОЗАНУ ТА ЛУШПИННЯ СОНЯШНИКУ ДЛЯ ВИДАЛЕННЯ ДИКЛОФЕНАКУ З ВОДНИХ СЕРЕДОВИЩ **182**

Будзяк М. І. ВПЛИВ МІКРОПЛАСТИКУ НА ВОДНІ БІОРЕСУРСИ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВОДНИХ ЕКОСИСТЕМ **186**

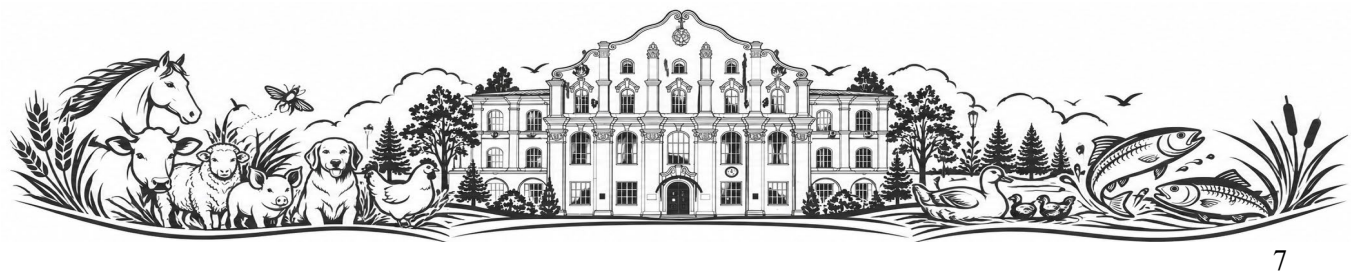
Вербельчук Т. В., Вербельчук С. П., Кобернюк В. В., Ковальова С. П. ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ПОВЕРХНЕВИХ ВОД ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ АКВАКУЛЬТУРИ ЖИТОМИРСЬКОГО РАЙОНУ **190**

Галанджій Д. А. ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ **192**

Галанджій Д. А. ЗАБРУДНЕННЯ ТА ДЕГРАДАЦІЯ ҐРУНТІВ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ **194**

Гриб О. І. ЕКОСИСТЕМНІ ПОСЛУГИ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ У ФОРМУВАННІ РЕКРЕАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА **196**

Жучик В. Ю. ЕКОЛОГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ **198**

Іваненко В. В. ОЦІНЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ **200**

Іщук В. М. ЕКОЛОГО-РЕСУРСНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ РОЗДІЛЬНОГО ЗБИРАННЯ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ **202**

Коструба В. Ю. ЕКОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАБЛИЖЕНОГО ДО ПРИРОДИ ЛІСІВНИЦТВА **204**

Кучинський В. Ф. ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВТРАТ ВОДИ У СИСТЕМАХ ВОДОПОСТАЧАННЯ **206**

Лісогурська Д. В., Фурман С. В., Лісогурська О. В. ХІМІЧНИЙ СКЛАД ПИТНОЇ ВОДИ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЇЇ ЯКОСТІ **208**

Матковська С. І., Вербельчук Т. В. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД У ВОДОЙМАХ БАСЕЙНУ ПРИП'ЯТІ В 2026 РОЦІ **210**

Мігей О. Ю. ЕКОЛОГІЧНІ КРИТЕРІЇ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЗВЯГЕЛЬСЬКОГО РАЙОНУ **213**

Рудик-Леуська Н. Я., Тімченко О. І. ЕКОЛОГІЧНІ ТА РИБОГОСПОДАРСЬКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ HYPORHTHALMICHTHYS **216**

Сидорчук С. Ю. ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД В УМОВАХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЙ **219**

Сіліна Т. А. ПОТЕНЦІАЛ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ ЩОДО НАДАННЯ РЕГУЛЮВАЛЬНИХ ПОСЛУГ **221**

Смічик О. В. ЕКОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМНИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД **223**

Смічик С. П. ІНДИКАТОРНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ ФУНКЦІЙ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ **225**

Сорока А. В. РЕКРЕАЦІЙНІ ПОСЛУГИ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ ТА ЧИННИКИ ЇХ ФОРМУВАННЯ **228**

Сорока В. В. СТРУКТУРА ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ ТА ЇХ ЕКОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ **230**

Тищенко С. А. КОМУНАЛЬНІ СТІЧНІ ВОДИ ТА ЯКІСТЬ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД **233**

Чорна Н. З. ВПЛИВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НА ДОВКІЛЛЯ **235**

Чорна Н. З. ЗМІНА КЛІМАТУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ТЕРНОПІЛЬЩИНУ **237**

Яроцький Т. Б. ПРІОРИТЕТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ БАРАНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ **239**

Секція 6. Інноваційні технології переробки продовольчої сировини, якості і безпеки продукції АПК / Section 6. Innovative Technologies for Processing of Food Raw Materials, Quality and Safety of Agricultural Products **241**

Атаманенко Н. В., Ткаченко Л. В. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ГЛИБОКОЇ ПЕРЕРОБКИ МЕДУ: КОМПЛЕКСНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КРЕМ-МЕДУ ТА ДИСТИЛЯТІВ **241**

Білоусова Н. В., Шевчук Н. П., Петрова О. І. ДОСЛІДЖЕННЯ РЕЦЕПТУРНОЇ КОМПОЗИЦІЇ ПЕЧИВА З ПОРОШКОПОДІБНИМИ РОСЛИННИМИ КОМПОНЕНТАМИ **243**

Король-Безпала Л. П. ВТОРИННА СИРОВИНА ЯК ДЖЕРЕЛО НОВИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ..... **247**

Ланевич Л. І., Резвих Н. І. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИРОБНИЦТВА БЕЗГЛЮТЕНОВОГО КУКУРУДЗЯНОГО БОРОШНА ПІДВИЩЕНОЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ЦІННОСТІ..... **250**

Петрова О. І., Дубініна М. В. ЦИФРОВІ ДВІЙНИКИ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРЕВЕНТИВНОГО КОНТРОЛЮ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ **254**

Проценко Г. Ю. ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ХАРЧОВОЇ ЦІННОСТІ СИРОВИНИ ДЛЯ БЕЗГЛЮТЕНОВОГО ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПЕЧИВА **257**

Стрельченко В. С., Чех О. О. ЗАХИСНІ НАНОКОМПОЗИТНІ ПОКРИТТЯ НА ОСНОВІ ХІТОЗАНУ, ZnO ТА CaCO3 З ВІДХОДІВ ЯЄЧНОЇ ШКАРАЛУПИ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ПАТОГЕННОЇ МІКРОФЛОРИ ХАРЧОВИХ ЯЄЦЬ..... **260**

Шаталов С. А., Чумак В. О., Кокарєв А. В., Неверковець Н. Ю. ЗАСТОСУВАННЯ СЕКВЕНУВАННЯ НОВОГО ПОКОЛІННЯ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ГЕНІВ АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ SALMONELLA..... **264**

Секція 7. Технології виробництва та переробки продукції тваринництва / Section 7. Technologies for Animal Production..... **266**

Lytvyshchenko L., Pishchan I., Mykolaichuk L., Gonchar A., Korkh I., Pishchan S. MILK EJECTION REFLEX OF COWS UNDER PSYCHO-EMOTIONAL LOAD **266**

Vasyliuk N. R. COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF THE GROWTH OF YOUNG CHAROLAIS AND ABERDEEN ANGUS CATTLE UNDER THE CONDITIONS OF PRIVATE ENTERPRISE “KRUPETS” **270**

Андріюк В. В., Головецький І. І. ЦИФРОВІЗАЦІЯ СЕЛЕКЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В БДЖІЛЬНИЦТВІ: СИСТЕМА BeeU ДЛЯ ГЕНЕТИЧНОЇ ОЦІНКИ БДЖОЛИНИХ МАТОК **272**

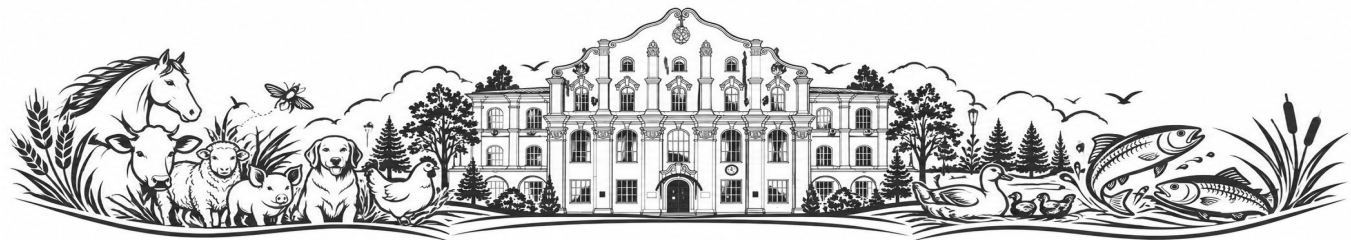
Базиволяк С. М. СВІТОВІ ЛІДЕРИ БРОЙЛЕРНОГО ВИРОБНИЦТВА **276**

Ващенко Є. О., Лихач А. В. ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВОГО СВИНАРСТВА В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ ТА АНАЛІЗ ВІДТВОРЮВАЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ СВИНОМАТОК **280**

Войналович М. В. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГАЛУЗІ БДЖІЛЬНИЦТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ЕКОЛОГІЧНІ РИЗИКИ, ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ТА СПЕЦИФІКА СТРЕСУ БДЖОЛОСІМЕЙ..... **283**

Гвоздинський К. В. ВПЛИВ НАНОЕМУЛЬСІЇ ЖИРНИХ КИСЛОТ НА ФОРМУВАННЯ ЯКІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЖИРОПОТУ ВОВНИ ОВЕЦЬ..... **285**

Гордієнко А. О., Джус П. П. ВПЛИВ СПЕКТРАЛЬНИХ ХАРАКТЕРИСТИК МОНОХРОМАТИЧНОГО ОСВІТЛЕННЯ НА ГЕМАТОЛОГІЧНИЙ ПРОФІЛЬ І ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН СИСТЕМИ КРОВОТВОРЕННЯ КУРЕЙ-НЕСУЧОК **288**

Грищенко Н. П. БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИН **291**

Дорошенко О. О., Чміль А. С. РИНОК ЯЛОВИЧИНИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ **293**

Зінченко О. В., Лихач В. Я. ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ЯК РЕЗЕРВ НАРОЩУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ **296**

Зобнін О. В., Сахацький М. І. ПРИМУСОВА ЛИНЬКА КУРЕЙ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОГО ЗАСТОСУВАННЯ **298**

Калітаєв К. К., Лихач А. В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СВИНОМАТОК РІЗНОГО РЕПРОДУКТИВНОГО ВІКУ **302**

Качур Г. М., Вогнівенко Л. П. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТВАРИННИЦТВА: СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ МОНІТОРИНГУ ПРОДУКТИВНОСТІ ТА ЗДОРОВ'Я ТВАРИН **304**

Коваленко О. А., Лихач А. В. РІДКИЙ СТАРТ ПОРОСЯТ ЗА РАННЬОГО ВІДЛУЧЕННЯ **307**

Король А. П. ДОРПЕРИ, ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ПОРОДА ДЛЯ РОЗВИТКУ М'ЯСНОГО ВІВЧАРСТВА В УКРАЇНІ **309**

Крапівка А. ЕЛЕМЕНТНИЙ СКЛАД ТІЛА МЕДОНОСНИХ БДЖІЛ (APIS MELLIFERA L.) ЗА ПІДГОДІВЛІ НАНОАКВАХЕЛАТАМИ ЦИНКУ, МІДІ, МАРГАНЦЮ ТА КОБАЛЬТУ **312**

Міщенко О. В., Сидоренко О. В. МЕТАБОЛІЧНИЙ ПРОФІЛЬ ПЛАЗМИ КРОВІ ТА ЙОГО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІМУННИМ СТАТУСОМ І МЕТАБОЛІЧНОЮ АДАПТАЦІЄЮ ГОЛШТИНСЬКИХ КОРІВ У ПЕРИПАРТУМНИЙ ПЕРІОД **315**

Наталич О. В., Носевич Д. К. ЗБЕРЕЖЕНІСТЬ ПРИПЛОДУ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОДІБНОСТІ ЇХНІХ БАТЬКІВ ЗА ЕРИТРОЦИТАРНИМИ АНТИГЕНАМИ СИСТЕМИ В ГРУП КРОВІ **318**

Отченашко В. В. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ ТВАРИННИЦТВО: ТЕХНОЛОГІЇ СТІЙКОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ **320**

Очередько В. В., Гончаренко І. В. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ МОНІТОРИНГУ В БДЖІЛЬНИЦТВІ: ПІДХОДИ ТА БАР'ЄРИ ВПРОВАДЖЕННЯ **324**

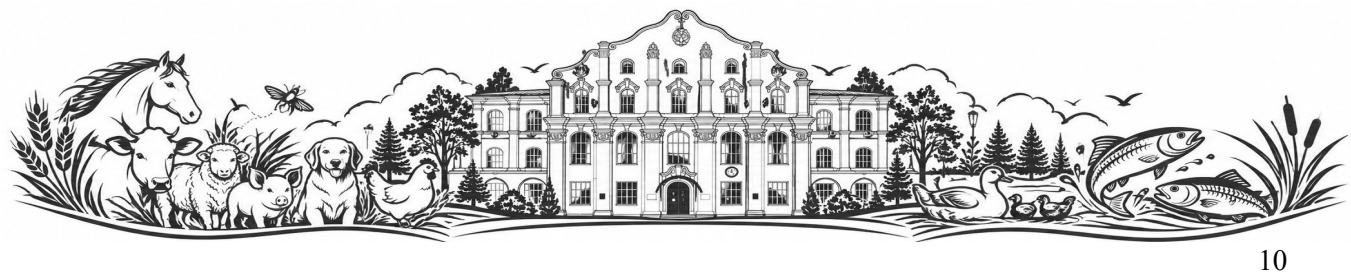
Погорлюк Д. М., Пустова Н. В. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОДУКТИВНОСТІ РІЗНИХ ПОРІД БДЖІЛ В УМОВАХ ПОДІЛЛЯ **327**

Садовий А. А., Лихач В. Я. КОМПЛЕКСНА ОПТИМІЗАЦІЯ МІКРОКЛІМАТУ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ НІВЕЛЮВАННЯ ТЕПЛОВОГО СТРЕСУ У СВИНАРСТВІ **329**

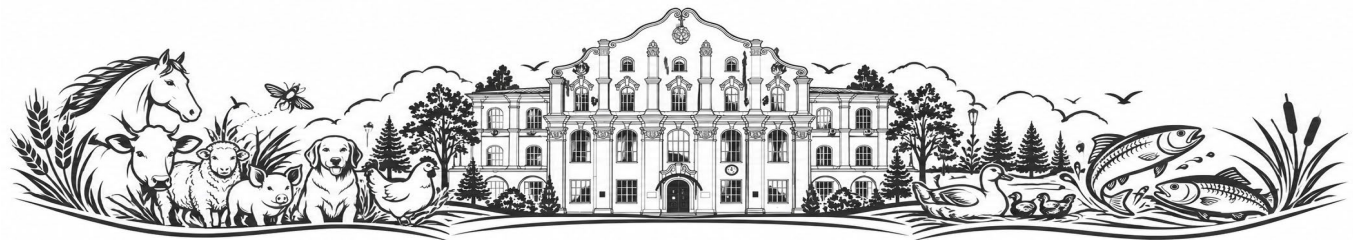
Сакал Ю. О., Прокопенко Н. П. РЕАЛІЗАЦІЯ ГЕНЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОДУКТИВНОСТІ КАЧЕНЯТ М'ЯСНОГО КРОСУ В УМОВАХ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА **332**

Саханда А. Б. ПОПЕРЕДНЯ ОЦІНКА МІНЕРАЛЬНОГО СКЛАДУ КОНДЕНСАТУ З ПОВІТРЯ БДЖОЛИНОГО ГНІЗДА **334**

Хмельничий Л. М., Швед В. В. ВПЛИВ ТРИВАЛОСТІ СЕРВІС-ПЕРІОДУ НА МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ **336**

Чумак В. М., Лихач В. Я. СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО СВИНАРСТВА УКРАЇНИ..... **339**

УДК 636.2 (091) (477.53)

Ільченко М. – к.с.-г.н., ст. досл., завідувач кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, доцент
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
Шаферівський Б. – к.. с-г. н., доц. доцент кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, доцент
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ОСОБЛИВОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ВИКОРИСТАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОМА КРЕМЕНЧУЦЬКОГО ВОДОСХОВИЩА

Сучасний стан іхтіофауни Дніпровських водосховищ характеризується необхідністю посилення заходів зі збереження біорізноманіття, підтримання природного відтворення та відновлення запасів аборигенних видів риб. Одним із цінних представників іхтіофауни Кременчуцького водосховища є європейський сом (*Silurus glanis*), який має важливе екологічне та промислове значення.

Забезпечення сталого використання запасів цього виду потребує комплексного підходу, що передбачає збереження нерестових угідь, поліпшення умов природного відтворення, регулювання промислового навантаження та, за необхідності, застосування заходів зі штучного відтворення. Підтримання стабільної чисельності популяції європейського сома має сприяти збереженню екологічної рівноваги водної екосистеми та одночасно забезпечувати довгостроковий ресурсний потенціал водойми.

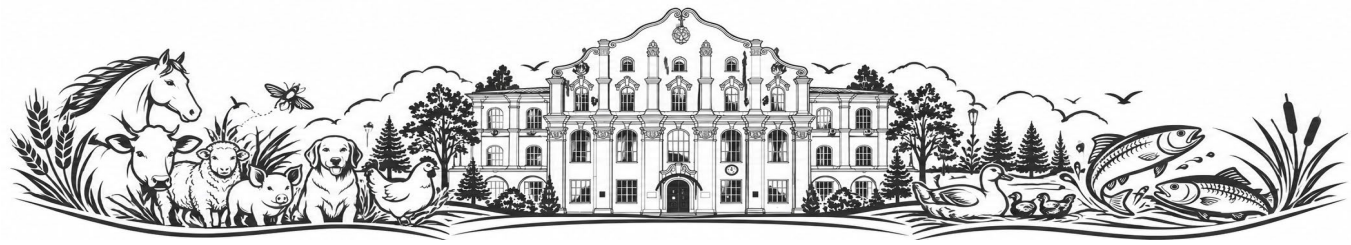
Застосування принципів сталого рибогосподарського управління дасть змогу поєднати охорону та відновлення природних популяцій європейського сома з його раціональним промисловим використанням, забезпечуючи збереження водних біоресурсів Кременчуцького водосховища для майбутніх поколінь.

Метою досліджень було визначення напрямів удосконалення та розроблення ефективних технологій штучного відтворення і вирощування життєстійкої молоді європейського сома для зариблення природних водойм, підтримання чисельності природних популяцій та сталого використання його ресурсного потенціалу.

Дослідження проводили на базі рибогосподарського підприємства ПрАТ «Полтаварибгосп» у межах Кременчуцького водосховища. Відбір проб, їх обробку та аналіз здійснювали із застосуванням загальноприйнятих іхтіологічних і рибогосподарських методик.

У Кременчуцькому водосховищі під впливом комплексу антропогенних та природних чинників спостерігаються зміни чисельності популяцій промислово цінних видів риб, зокрема європейського сома (*Silurus glanis*). Така ситуація актуалізує необхідність розроблення та впровадження ефективних заходів, спрямованих на збереження й відновлення природних популяцій цього виду. Важливим напрямом є поліпшення умов його природного відтворення та, за необхідності, застосування технологій штучного відтворення і зариблення, що сприятиме відновленню ресурсного потенціалу водойми та забезпеченню сталого використання водних біоресурсів [1].

Європейський сом (*Silurus glanis*) є об’єктом промислового рибальства у Кременчуцькому водосховищі практично з перших років його існування. Найвищий показник промислового вилову зафіксовано у 1985 р. – 56 т. Високі обсяги вилучення спостерігалися також у 1964 та 1967 рр. – відповідно 44 та 47 т. У подальші роки обсяги промислового вилову сома зазнавали значних коливань. Якщо у 2011 р. його вилов становив лише 19 т, то за даними 2023 р. цей показник досяг 40 т. Таким чином, сучасні обсяги промислового вилову свідчать

про збереження господарського значення європейського сома для Кременчуцького водосховища.

Водночас промислове використання цього виду має здійснюватися з урахуванням необхідності збереження його природного відтворювального потенціалу. Перспективним напрямом є поєднання раціонального промислового вилучення з комплексом заходів щодо охорони нерестових угідь, поліпшення умов природного відтворення та штучного відтворення молоді з подальшим зарибленням водойм. Такий підхід відповідає принципам сталого використання водних біоресурсів та спрямований на збереження стабільного ресурсного потенціалу популяції європейського сома.

Водночас технологія штучного відтворення європейського сома має низку технологічних обмежень, пов'язаних із необхідністю проведення значної кількості маніпуляцій на ранніх етапах онтогенезу. Зокрема, технологічний процес може передбачати очищення передличинок від залишків оболонок ікри, їх відокремлення, пересаджування та переміщення між етапами вирощування. Надмірна кількість таких маніпуляцій може підвищувати ризик механічного травмування, стресового навантаження, захворюваності та відходу молоді, особливо на найбільш уразливих ранніх етапах розвитку. Це зумовлює необхідність удосконалення технологічних прийомів штучного відтворення з метою мінімізації ручних операцій, зниження травматизму та підвищення рівня виживання життєстійкої молоді [3].

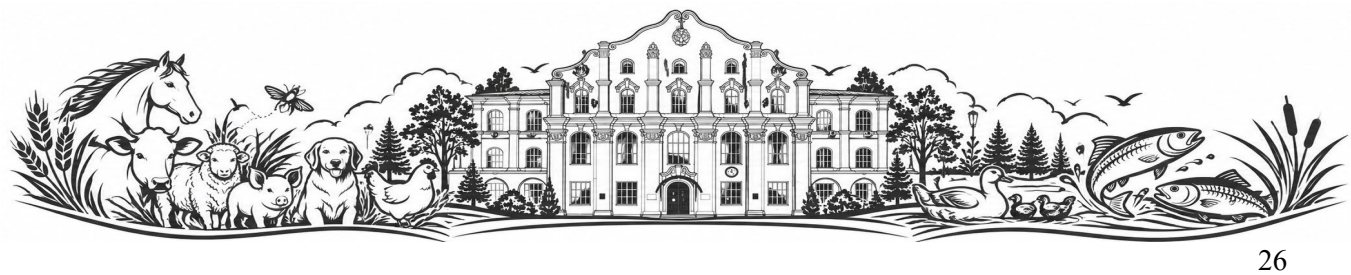
Одним із перспективних напрямів удосконалення штучного відтворення європейського сома в умовах рибницьких підприємств є басейновий спосіб. Його основною перевагою є інтеграція послідовних технологічних етапів – від інкубації ікри до підрощування життєстійкої молоді – в одному басейні. Це дає змогу мінімізувати кількість пересадок і переміщень ікри, передличинок та личинок, зменшити механічне травмування і стресове навантаження та забезпечити більш стабільні умови вирощування.

Застосування басейнової технології сприяє зниженню втрат ікри та молоді, оптимізації гідрохімічних параметрів середовища і покращенню епізоотичного стану на ранніх етапах розвитку. За результатами досліджень, вихід дво- та чотиритижневої молоді європейського сома при використанні цього способу може бути підвищений приблизно на 25 %. Таким чином, басейновий спосіб має значний потенціал для підвищення ефективності штучного відтворення, збільшення виходу життєстійкої молоді та подальшого заариблення природних водойм, що відповідає принципам сталого використання та відновлення водних біоресурсів [2].

За результатами проведених досліджень встановлено доцільність подальшого удосконалення існуючих та розроблення нових ефективних технологій штучного відтворення європейського сома в різних типах рибогосподарських підприємств. Особливого значення набуває впровадження технологічних рішень, спрямованих на зниження травмування та відходу молоді, підвищення її життєстійкості й ефективності вирощування. Подальше використання отриманої молоді для заариблення природних водойм може бути дієвим інструментом підтримання та відновлення природних популяцій європейського сома. Поєднання штучного відтворення, збереження природних умов нересту та раціонального промислового використання сприятиме відновленню ресурсного потенціалу водойм і забезпеченню сталого використання водних біоресурсів.

Список використаних джерел:

1. Спосіб екологічного оздоровлення біосередовища природних та штучних водних об'єктів: пат. 159563, Україна: МПК E02F5/28 / О.М. Іванов, А.М. Шостя, С.О. Усенко, В.Г. Слинько, Л.М. Кузьменко, Б.С. Шаферівський, М.О. Ільченко, А.С. Сябро, С.М.

Михайлютенко, А.А. Поліщук; володілець Полтавський державний аграрний університет. № u202500054 ; заявл. 06.01.2025; опубл. 11.06.2025. Бюл. № 24.

2. Ільченко М.О., Шаферівський Б.С. Рибництво України в умовах сучасних викликів: регіональний аспект Полтавщини. *Стан та перспективи розвитку аквакультури в умовах глобальних викликів:* матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (до 30-річчя кафедри аквакультури НУБіП України), 26 березня 2026 року, м. Київ, Україна: НУБіП, 2026. С. 35-38.

3. Food and Agriculture Organization of the United Nations. State of world fisheries and aquaculture 2018: meeting the sustainable development goals. Food & Agriculture Organization of the United Nations, 2018. https://openknowledge.fao.org/items/87109e172bb7-4d20-874b-160ac0a2b131.

